Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri.
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*, în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondu pe o colónă 6 cr. în 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LII.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unu anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anu 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anŭ 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anu 12 fl. pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtŭ și inserțiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 115. Brașovŭ, Luni, Marți 23 Maiu (4 Iunie) 1889.

Brașovŭ, 22 Maiu

Nu credemŭ sĕ mai ofere vre-unŭ parlamentŭ în lume o privelisce mai surprindĕtóre ca parlamentulŭ din Pesta. Orĭ-ce s'arŭ vorbi, orĭ-ce s'ar face, orĭ-ce s'ar legiuì, scopulŭ e bunăstarea, întărirea, sporirea și mai scie Dumnedeu ce, numai a maghiarismului.

De naționalitățile nemaghiare orĭ nu se mai vorbesce, orĭ decă suntŭ și ele aduse în discuțiune, suntŭ considerate ca nisce fii vitregĭ orĭ streinĭ ai acestei patrii, carĭ n'au decâtŭ datorințe de împlinitŭ, ca unii carĭ suntŭ numai tolerațĭ, câtŭ timpŭ îi place guvernului ungurescŭ, câtŭ timpŭ le convine șoviniștilorŭ ungurĭ.

Celŭ care a urmăritŭ cu atențiune desbaterile din dieta unguréscă asupra bugetului, s'a putută convinge, că la ficcare resortŭ, când a fostŭ vorba de vr'o îmbunătățire, de înlăturarea vre-unui rĕu, totŭ numai acolo s'au cerutŭ și s'au propusŭ acestea, unde a fostŭ vorba de interese ale maghiarismului, și decă cumva s'au ridicatŭ vocĭ pentru câte o naționalitate nemaghiară orĭ pentru câte o confesiune de ale Nemaghiarilorŭ, totŭ numai avêndu se în vedere interesele maghiarismului s'au ridicatŭ.

Sĕ nu mai citămŭ esemple de pe teremulŭ resorturilorŭ altorŭ ministere, când cele mai multe ni-le oferă têremulŭ resortului cultelorŭ și instrucțiunii publice, care și intereséză pe Nemaghiarĭ mai multŭ ca tóte celelalte.

De s'a cerutŭ din partea vr'unui deputatŭ sĕ se subvenționeze de pildă școlele confesiunilorŭ nemaghiare, s'a făcutŭ numai în vederea unei controle mai amĕruntite și a unei înrîurințe mai marĭ din partea guvernului în școlele nemaghiare și numai în interesulŭ maghiarisării. Óre nu ministrulŭ Csaky cu deputații din dietă și foile ungurescĭ au declaratŭ, că școlele poporale au sĕ resolve cestiunea unității naționale ungurescĭ adecă cestiunea maghiarisării?

De s'a cerutŭ regularea congruei, érășĭ totŭ numai în interesulŭ maghiarisărei s'a făcutŭ, căcĭ s'a disŭ, dovadă vorbele deputatului Kricsfalussy, că îmbunătățirea stării materiale a clerului inferiorŭ greco-catolicŭ, *e în modŭ eminentŭ o cestiune a maghiarismului*, pentru-că „decă naționalitățile din Ungaria de susŭ au ținutŭ totdeuna strînsŭ și cu credință la noi (la Ungurĭ), precum a amintitŭ deputatulŭ Firzak, meritulŭ a fostŭ alŭ clerului".

Se propune decĭ îmbunătățirea stării preoțilorŭ nemaghiarĭ, numai pentru ca prin acésta sĕ-șĭ facă guvernulŭ și șoviniștii ungurĭ unelte în serviciulŭ maghiarisării.

Găsi-se-va vre-unŭ preotŭ romanŭ gr. cat., căcĭ și ei suntŭ trașĭ în combinațiune, care sĕ vrea sĕ primescă a i-se îmbunătăți starea materială în condițiunea de mai susŭ, cu prețulŭ predării sale și a credincioșilorŭ sei în mânile dușmanilorŭ naționalității limbei române, care e temeiulŭ esistenții bisericei române?

Nu putemŭ crede că se va găsi. dér sciință avemŭ, că suntŭ preoțĭ românĭ gr. cat., carĭ își facŭ marĭ ilusiunĭ din proiectata regulare a congruei.

Negreșitŭ că nu cunoscŭ condițiunile ce li-se punŭ și jertfele ce li-se cerŭ pentru casulŭ acesta de aceea amŭ ținutŭ sĕ le deschidemŭ ochii și sĕ-le amintimŭ că — deși îmbunĕtățirea stării lorŭ s'ar face totŭ din bani românescĭ, căcĭ decĭ de milióne varsă poporulŭ românŭ în visteria statului, fără a i-se da în schimbŭ nicĭ măcar respectulŭ limbii și naționalității sale, necum sĕ i-se dea și ajutorŭ materialŭ — sĕ le amintimŭ, dicemŭ, că regularea congruei, cum s'a pusŭ în perspectivă, ar fi în impreјurările de față unŭ darŭ danaidicŭ ungurescŭ și unŭ pericnlŭ pentru biserica română.

Atingemŭ numai în trecĕtŭ acéstă cestiune, de care s'a vorbitŭ în desbaterile dietei ungurescĭ, dér observămŭ, că ea este o cestiune de mare gravitate, care trebue bine studiată de cătră cei competențĭ și care, după a nóstră părere, nu se póte resolva în modŭ satisfăcător decâtŭ numai în strînsă legătură cu postulatele autonomiei bisericei române greco-catolice.

DIN AFARĂ.

Din Serbia.

Din Belgradŭ i-se anunță „Agenției Havas" cu data 30 Maiu: Biurourile diarului „Mab Novine", a cărui tipografiă e comună cu a diarului „Videlo", au fostŭ devastate Dumineca trecută de către turburătorĭ, cercetările făcute asupra originei turburărilorŭ și a agenților provocatorĭ, dice foia d-lui Todorovicĭ, constată că printre năvălitorĭ se aflau și radicalĭ lesne cunoscuțĭ.

Instrucția constată pe lângă asta faptele următóre: Dumineca, unŭ gendarmŭ cerutŭ pentru o arestare, a declaratŭ, că avea ordine contradicetóre. Mai mulțı năvălitorĭ condușĭ la poliția au fostŭ liberațĭ. Atitudinea prefectului de polțiă era făcută mai multu pentru a încuragia decâtŭ pentru a înăbuși turburările. Ministrulŭ de interne părea nepăsătorŭ; elŭ fu salutatŭ și aclamatŭ de nisce ómenĭ, ale cărorŭ mânĭ erau pline de sânge.

Lăsămŭ foiei sêrbescĭ rĕspunderea acestorŭ acusațiunĭ. Din partea sa „Dnevni List" relateză, că doi șefĭ de bandă, arestațĭ Dumineca în flagrant-delict de către unŭ agentŭ de poliția, au fostŭ pușĭ în libertate îndată din ordinulŭ prefectului de poliția, și că'n sfêrșitŭ ei au fostŭ arestațĭ din nou în urma intervenirei directe a ministrului de interne. Acéstă foiă constată cu indignare, că mai mulțĭ prăvăliașĭ Evrei espunŭ în etalagile lorŭ batiste, carĭ cuprindŭ portretele mai multorŭ membri din casa imperială a Austriei și cere ca „asemenea scandalŭ" sĕ înceteze. — „Videlo" n'a apărutŭ de Dumineca.

Serbia și Austro-Ungaria.

Incidentele din Belgradŭ suntŭ forte comentate la Viena. O parte din presă ține unŭ limbagiu amenințătorŭ în privința Serbiei.

„Die Presse", organŭ oficiosŭ, dice că evenimentele din Belgradŭ se datoreză agențilorŭ provocatorĭ ai mitropolitului Mihailŭ, care a luatŭ cuvêntulŭ sĕu de ordine dela d-lŭ Hitrovo.

„Extrablatt" dice, că monarchia austro-ungară nu va suferi desvoltarea unui vecinŭ inimicŭ. Sĕ te primescă la Belgradŭ, adaugă acestŭ diarŭ, regina Natalia și mitropolitulŭ Mihailŭ cu entusiasmŭ, fie; dér în orĭ-ce casŭ sĕ se ferescă guvernulŭ sêrbŭ de a viola interesele vitale ale Austro-Ungariei, care e firmŭ hotărîtă sĕ se opună într'unŭ modŭ seriosŭ la orĭ-ce încercare de acéstă natură.

„Neue Freie Presse" dice, că Serbia e independentă, dér că în diua când nu s'ar mai lucra la Belgradŭ cu onestit te față de Austria, și când Serbia ar deveni focarulŭ agitațiunii îndreptate în contra Austro-Ungariei, i-ar aminti atuncĭ într'unŭ modŭ vigurosŭ obligațiunile sale. Nu suntemŭ stăpânĭ, continuă foia vieneză, înclinațiunilorŭ Serbiei, nu voimŭ de asemenea a ne ocupa de afacerile sale interne și de cestiunea de a sci decă radicalii vorŭ ruina orĭ nu țera; dér decă s'ar comite o trădare în privința Austro-Ungariei, ar fi de ajunsŭ o mișcare a degetului micŭ din partea acesteia din urmă, pentru a împedeca antipatia Serbiei de a se traduce în fapte, ér ómenii noștri de statŭ arŭ aminti într'unŭ modŭ energicŭ d-lui Risticĭ făgăduelile ce curgŭ mereu din buzele sale.

Toastulu Țarului si pressa austro-ungară.

Diarele din Pesta își esprimă temerile lorŭ, că pacea nu se va pute susține. Temerile acestea le-au deșteptatŭ toastulŭ Țarului ridicatŭ pentru principele Muntenegrului. „Nemzet" e de părere, că Rusia se va folosi de turburările din Serbia pentru a intra în acțiune și că Muntenegrulŭ va juca în acéstă companiă unŭ rolŭ importantŭ.

Atențiunea de care e obiectulŭ principele Muntenegrului la Petersburgŭ din partea Țarului deșteptă susceptibilățile diarelorŭ din Viena, carĭ vĕdŭ în acesta proba unui acordŭ absolutŭ între Muntenegru și Rusia. Ele reveléză de esemenea limbagiulŭ diarelorŭ rusescĭ, carĭ spunŭ că fericirea Muntenegrului și a celoralalte state din Balcanĭ depinde numai de înțelegerea cu Rusia.

SCIRILE DILEI.

Pentru crescerea fetelorŭ. Direcțiunea institutului de creditŭ și economii „Albina" din Sibiiu a însciințatŭ comitetulŭ Associațiunii transilvane, că adunarea generală a numitului institutŭ, ținută la 29 Martie a. c., a votatŭ din suma destinată spre scopurĭ de binefacere: 500 fl. pentru trebuințele curente ale școlei „Associațiunii", apoi 500 fl. cu scopŭ ca din acele sĕ se creeze 10 stipendii à 50 fl, pe anulŭ scolasticŭ 1889/90 pentru copile de părințĭ mai sĕracĭ, care vorŭ fi primite în internatulŭ institutului „Associațiunei". Condițiunile concursului le va putea stabili comitetulŭ Associațiunii fără vre-o restrîngere, deórece institutulŭ „Albina" nu-șĭ reservă nicĭ unŭ dreptŭ. Intrega sumă dăruită de 1000 fl. s'a transpusŭ în contulŭ curentŭ alŭ Associațiunei. Comitetulŭ a luatŭ actŭ cu mulțumită. In scopŭ de a se pute face la timpŭ conferirea stipendiilorŭ, secretariatulŭ fu însărcinatŭ de a pregăti până la proxima ședință a comitetului unŭ proiectŭ de concursŭ.

* * *

Se romaniseză orĭ se maghiariseză? Scimu, că diarele ungurescĭ țipau câtŭ le lua gura contra autorității bisericescĭ maghiare din Abafaia, sub cuvêntŭ, că acesta n'ar îngriji destulŭ de bine de elementulŭ ungurescŭ de acolo, de-órece îlŭ lasă sĕ trecă la confesiunea română greco-catolică și prin acésta se romaniseză. Mulțĭ arŭ crede, póte, că unŭ asemenea țipetŭ alŭ unorŭ foi șoviniste este multŭ mai ridiculŭ, decâtŭ sĕ fiă în stare a pune în mișcare chiar și pe *suprema* autoritate bisericéscă respectivă. Dér nu! „Kolozsvar" spune, că suprema autoritate bisericéscă maghiară îndată ce a aflatŭ, că este vorba despre asigurarea conservărei naționalității ungurescĭ a acestorŭ locuitorĭ, alŭ cărora numĕrŭ de altmintrelea este forte micŭ — a ordonatŭ sĕ se facă cercetare oficiósă, prin care s'a constatatŭ apoi, că Ungurii din Abafaia nu numai că nu se romaniseză, ci din contră se sporescŭ prin aceea, că deși s'a întêmplatŭ în anii din urmă ca din când în cândŭ sĕ trecă câte-unŭ Ungurŭ reformatŭ la religiunea română gr. cat., dér totușĭ mai mare este numĕrulŭ Românilorŭ gr. cat., carĭ trecŭ la religiunea reformată. Acum foile șoviniste ungurescĭ s'au liniștitŭ și saltă de bucuriă. Decă astfelŭ stă lucrulŭ, așteptămu ca totŭ așa de repede sĕ facă cercetare autoritatea supremă bisericéscă română, căcĭ nu-i póte fi indiferentă maghiarisarea Românilorŭ, decă adevĕratŭ e ce spune „Kolozsvar".

* * *

Grindină în Secuime. Joia trecută o grindină mare a devastatŭ teritoriulŭ comunelorŭ Vălcele (Elŏpatak), Sugásfürdŏ și Arcușŭ. „Sz. N." scrie că furtuna a duratŭ o oră întregă și grindina, de o mărime ne mai audită, a acoperitŭ pămentulŭ cu unŭ stratŭ de 2 decimetri. Plantațiunile au suferitŭ mare pagubă nu numai prin grindina cea vehementă, ci și prin revĕrsarea apelorŭ, carĭ au spălatŭ sĕmĕnăturile.

* *

Faptŭ nobilŭ. „Vocea Botoșanilorŭ" află, că o mĕsură din cele mai omenóse a fostŭ luată de către d. senatorŭ Goilav pe moșia d-sale Rîngbilescĭ. în România. Étă în ce constă acéstă mĕsură: Toțĭ slujbașii credincioșĭ ai moșiei, carĭ și-au îndeplinitŭ serviciulŭ cu zelŭ, activitate și credință timpŭ de 25 anĭ, au dreptulŭ la o pensiune anuală viageră pe lângă salarulŭ ce-lŭ primescŭ, decă voescŭ a continua serviciulŭ, pentru ca la bĕtrânețe sĕ nu trăiescă în privațiunĭ și lipsurĭ. Acéstă mĕsură a și întratŭ în practică, trecêndŭ la pensiune pe administratorulŭ generalŭ alŭ moșiei împreună cu alțĭ 6 slujbașĭ.

* * *

Delegațiunile suntŭ convocate la Viena pe diua de 21 Iunie.

* * *

Bola egiptenă de ochĭ ia mare întindere în Țera ungurescă. Comitatulŭ Ciongradŭ de pildă e întregŭ bântuit de acéstă bólă. La recrutarea din ĕstŭ an, mai toțĭ cei chemațĭ suferiau de acéstă

bolă de ochĭ, așa că numai 13 recruțĭ au fostŭ sănătoșĭ.

*
* *

Fondurile stipendiilorŭ erau supuse până acum de cătră inspectorii de dare la plata dării. După o decisiune însĕ a tribunalului administrativŭ financiarŭ, venitulŭ intereselorŭ dela capitalulŭ fondurilorŭ stipendiilorŭ, care servescŭ nemijlocitŭ pentru scopurĭ de instrucțiune publică, suntŭ scutite de dare după interesele capitalurilorŭ și după venitŭ.

*
* *

Terenulŭ de venătore alŭ Gurghiului se va susțině și mai departe pentru Curte. Maiestatea Sa monarchulŭ șĭ-a reservat sie-șĭ acestŭ terenŭ și a ordonat ca administrațiunea aceluia sĕ se continue ca și până acum. Prin urmare se va face și în viitorŭ vĕnătore din partea Curții, ca și până acum.

*
* *

Regele României a primitŭ din partea Sanctității Sale Papei Leon XIII o scrisóre de felicitare dreptŭ rĕspunsŭ la notificarea ce 'i s'a făcutŭ, că principele Ferdinandŭ a fostŭ desemnatŭ ca moștenitorŭ presumptivŭ alŭ Corónei. De asemenea a primitŭ din partea M. S. Regelui Saxoniei o scrisóre de felicitare precum și din partea Sultanului și din partea principelui Regentŭ alŭ Bavariei.

*
* *

Manevre române. In tómna anului acesta vorŭ face manevre marĭ corpurile 3 și 4 ale armatei române.

*
* *

Monetele străine in România. Prin legea sancționată la 15 Maiu a. c. pe viitorŭ cursulŭ monetelorŭ de aurŭ străine se statoresce astfelŭ:

monete germane,	piesa de	20 mărcĭ	lei	24.70
„ „	„	10 „	„	12.35
„ *englese,*	livra sterlingă	„	„	25.22
„ „	1/2	„ „	„	12.61
„ *turcescĭ*	piesa de	5 lire	„	113.50
„ „	„	2 1/2 „	„	56.75
„ „	„	1 „	„	22.70
„ *rusescĭ*	„	5 ruble	„	20.60
„ „	„	3 „	„	12.35

*
* *

Pentru infrumsețarea Sinaei. Senatul a votatŭ proiectulŭ de lege prin care frumosulă orașŭ de veră alŭ României, Sinaia, este autorisatŭ a percepe 10 lei dela fie-care familiă, care va merge în orașŭ pe timpulŭ de veră, 5 lei de fiă-care persónă, care de asemenea va merge în orașŭ, scutindu-se numai persónele a cărorŭ ședere nu va trece trei ḑile libere. O decime asupra tuturorŭ dărilorŭ directe cătră statŭ peste cele două esistente. O a patra decime în fine numai dela darea fonciară. Banii proveniţĭ din aceste taxe se vorŭ întrebuința treptatŭ pentru șosele, pavage și plantațiunĭ. Acestŭ proiectŭ se află acum pe biuroulŭ Camerei.

*
* *

Inșelătorulŭ Andronicŭ a fostŭ estrădatŭ de autoritățile ungare celorŭ române, care l'au și internatŭ în temnița dela Văcărescĭ, lângă Bucurescĭ.

*
* *

Nou valsŭ de I. Ioanovici. *„Iubită viéța Românieĭ“* e unŭ nou valsŭ pentru pianŭ, două mânĭ. Prețulŭ 1 fl. Se înțelege, că acéstă nouă composițiune deșteptă dinainte interesulŭ publicului musicalŭ. Și acestŭ interesŭ este într'atâta justificatŭ, întru câtŭ tocmai acestŭ valsŭ alŭ celui mai indestratŭ învĕțăcelŭ alŭ lui Strauss nu e întru nimicŭ inferiorŭ valsului „Valurile Dunării“, din contră noulŭ valsŭ „Iubita viéța României,“ după judecata bărbaților speciali, întrece pe cele de mai nainte chiar în tóte 5 părțile sale prin simțire, prin cursulŭ sĕu melodicŭ bogatŭ și prin efectulŭ însuflețitorŭ. Depositulŭ se află în librăria lui *Palatsek* din Timișóra. Se trimite pe lângă rambursă.

Din dieta unguréscă.

Blasiu *Orban* ḑice, că din causa cheltuielilorŭ netolositóre pentru armata comună, instrucțiunea rĕmâne îndĕrĕtŭ. Ministru-președinte n'are simțŭ pentru cultură. Ministrulŭ de culte rĕmâne germanisatorŭ, câtă vreme nu'șĭ retrage ordinațiunea privitóre la limba germană. „La noi statulŭ și națiunea nu suntŭ una, ci vorŭ deveni așa, când națiunea se va scăpa de acelŭ bărbatŭ, care dirige statulŭ, cum se poruncesce din Viena.“

Georg *Sinder* ḑice, că la Academia de musică din Pesta se comitŭ scandale, ce și bunulŭ gustŭ și cuviința parlamentară interḑicŭ a le arăta. Ministrulŭ sĕ facă cercetare, căcĭ s'ar pute întêmpla, ca adĭ-mâne sĕ nu-șĭ mai trimétă mamele fetele lorŭ la academia de musică. Se folosesce o carte germană de învĕțĕmêntŭ și suntŭ profesorĭ, carĭ propunŭ în limba germană. Ministrulŭ sĕ înlăture relele acestea.

Ministrulŭ *Csaky* nu crede, că se petrecŭ scandale. Va lua însĕ mĕsurĭ și va cerceta. Ce privesce cartea germană, de sigurŭ că se folosesce în lipsa unei cărțĭ ungurescĭ. Dér pentru asta în institutŭ nu domnesce spiritŭ germanŭ, nicĭ nu se germaniseză elevii, fiindcă trei profesorĭ propunŭ în limba germană. Speră că cum mergŭ lucrurile, vorŭ veni în posițiune Ungurii sĕ nu mai aibă nevoiă la acestŭ institutŭ de puterĭ strĕine orĭ nemaghiare.

Victorŭ *Hagara* salută cu bucuriă programulŭ ministrului Csaky, numai câtŭ la revisuirea legii școlelorŭ poporale sĕ ia în considerare, ca subvenționarea școlelorŭ confesionale de cătră statŭ sĕ se facă posibilă prin lege sub condițiunile puse de art. de lege XXX din 1880. Statulŭ póte susține patru școle confesionale cu banii ce costă o școlă de statŭ. Confesiunile vorŭ primi bucurosŭ subvențiunea, deórece autonomia lorŭ nu va suferi (?) sub controla statului, care nu e nicĭ decum apĕsătóre (?)

Vilhelm *Kricsfalussy* ḑice, că statulŭ n'are nicĭ unŭ motivŭ a fi îngrijitŭ în privința școlelorŭ confesionale. Unde suntŭ lipsurĭ și defecte, confesiunile bucurosŭ le vorŭ înlătura. Supraveghiarea statului trebue esercitată mai severŭ, ca până acum. Recomandă preoțilorŭ sĕ se intereseze mai multŭ de școlele poporale.

Corespondența „Gaz. Trans“.

Betleanŭ, (com. Solnocŭ-Dobéca), 31 Maiu 1889.

Stimate D-le Redactorŭ! Erĭ, după amédŭ, în ḑiua Inălțării Domnului, s'a ținutŭ esamenulŭ cu pruncii scólei române gr. cat. de aicĭ cu unŭ resultatŭ fórte îmbucurătorŭ, după cum a constatat'o acésta și d-lŭ protopopŭ Gregoriu Pușcariu, ca președinte alŭ esamenului, în însuflețitórea sa vorbire rostită la finea esamenului în fața unui numĕrosŭ publicŭ, mulțămindŭ învĕțătorului S. Moldovanŭ pentru zelulŭ desvoltatŭ în decursulŭ anului scolasticŭ încheiatŭ.

Esamenulŭ s'a începutŭ la $3^1/_3$ óre cu învocarea Spiritului Sântŭ, cântatŭ de școlarĭ, și a ținutŭ până la 7 óre. Copii și copile obligațĭ la cercetarea școlei în fiăcare ḑi au fostŭ în anulŭ școlarŭ 1888/89 cu totulŭ 82. S'au presentatŭ la esamenŭ și s'au esaminatŭ 58 școlarĭ împărțițĭ în 4 clase.

S'au esaminatŭ din: 1. Religiune: Rugăciunile cu exigesile lorŭ, Catechismulŭ micŭ și de mijlocŭ, Testamentulŭ nou și vechiu. 2) Limba română: învĕțĕmêntulŭ intuitivŭ, cetitulŭ, scrisulŭ și gramatica în modŭ practicŭ. 3) Calcularea mintală și cu cifre. 4) Limba maghiară: cetitulŭ, scrisulŭ și esercițiĭ verbalĭ. 5) Geografia și constituțiunea patriei. 6) Istoria Ungariei. 7) Desemnulŭ elementarŭ. 9) Istoria naturală și Fisica. 8) Din economiă: despre grădinăritŭ și pomăritŭ. 10) Cantulŭ bisericescŭ și poporalŭ etc.

Sala de învĕțĕmêntŭ era împodobită cu felurite verdețurĭ și ghirlande de florĭ, copiii erau voioșĭ și în ordine, îmbrăcațĭ sĕrbătoresce. Rechisitele de învĕțĕmêntŭ tóte în curățeniă și la locŭ. Pre masa învĕțătorului, ce asemenea era împodobită cu florĭ, se aflau: matricula scolară clasificătóre, în carea suntŭ suntŭ indușĭ elevii acestei școle de aprópe 30 anĭ, clasificările școlare, scrisorile de probă ale școlarilorŭ în limba română și maghiară, și mai multe probe din desemnulŭ elementarŭ.

Rĕspunsurile școlarilorŭ din tóte obiectele au fostŭ precise și clare. Esamenulŭ s'a finitŭ cu unele declamațiunĭ potrivite și bine esecutate, ca: „Sunt Românŭ“, „Copila română.“ „Intr'unŭ seculŭ de perdare cărțĭ Românii nu ceteau, „celŭ ce nu învĕță carte!“ și altele. După acésta s'au cântatŭ în corŭ câteva piese premerse de imnulŭ poporalŭ împĕrătescŭ.

La finea esamenului d-lŭ președinte protopopŭ, fórte emoționatŭ, mulțumi învĕțătorului, numindŭ succesulŭ acestui esamenŭ: „secerișiu îmbelșugatŭ în viia națională“.

In fine școlarilorŭ s'au împărțitŭ premii în banĭ și naturale, și anume: Biserica a contribuitŭ 1 fl., d-nii Gr. Pușcariu, protopopŭ 51 cr., Gabrielŭ Popŭ, cancelistŭ pretorialŭ 30 cr., Ioanŭ Grecu 25 cr.; zelosulŭ Mafteiu Ambrușiu 20 cr., Mircea, papucarŭ, 19 cr., Gavrilŭ Figanu 10 cr., Gregoriu Todoranŭ 10 cr., Sohar 10 cr. Apoi d-lŭ Gavrilŭ Popŭ, cancelistŭ pretorialŭ, a dăruitŭ ca premiu tuturorŭ școlarilorŭ unŭ pachetŭ de cimpoi făcuțĭ din zacharŭ, făcêndŭ o nespusă bucuriă copiilorŭ. Apoi îndurătórea soțiă a economului și proprietarului George Chircu, D-na Paraschiva Chircu, a procuratŭ din banii proprii 20 năfrămĭ de capŭ și le-a împărțitŭ la 20 școlărițe sĕrmane. Tóte aceste fapte, carĭ contribue la desvoltarea atragerei față cu școla, ar fi de doritŭ ca sĕ fiă câtŭ mai multŭ imitate și în alte părțĭ. Din parte-mĭ încheiu, asigurândŭ pe susŭ ḑișii dăruitorĭ, că au făcutŭ unŭ faptŭ vrednicŭ a fi lăudatŭ din partea tuturorŭ.

Unŭ participantŭ.

„Reuniunea a II-a de înmormêntare“ în Deva.

Deva, Maiu 1889.

Domnule Redactorŭ! Sperŭ a face unŭ bunŭ serviciu acelora dintre cetitorii „Gazetei“, carĭ ostenescŭ întru delăturarea neajunsurilorŭ materialĭ ale țĕranilorŭ, precum și asigurarea veniturilorŭ școlare ale preoțilorŭ, învĕțătorilorŭ și a veniturilorŭ bisericescĭ, provenite din înmormêntărĭ.

Scimŭ, că țĕranulŭ plătesce rĕu la ai sĕi, căcĭ e storsŭ de alții. Și vine nenorocirea în casă, de-i móre soția, sĕu móre capulŭ casei însușĭ; cu anii abia se póte întrĕma, familia rĕmasă adese sĕrăcesce cu desĕvêrșire.

Sĕrăcirei poporului și ajutorarea lui cu banĭ gata în astfelŭ de cazurĭ reuniunile de înmormêntare îi suntŭ léculŭ cuvenitŭ.

Facŭ unŭ estrasŭ scurtŭ din raportulŭ generalŭ alŭ meu, cetitŭ la 5 Maiu 1889, în adunarea generală a reuniunii întemeiată definitivŭ abia la 5 Februarie 1886.

Iată resultatulŭ de 2 anĭ:

Cu finea anului 1887 au fostŭ 308 membri, ér în 1888 au fostŭ 318. In 1887 și 1 lună din 1886 au muritŭ 12 membri, 6 gr. or., 1. gr. cat., 3 rom. cat. 2 ref., primindŭ ajutóre în banĭ suma de 615 fl .25 cr. v. a.

In 1888 au muritŭ 10 membri, 8 gr. or., 1. gr. cat., 1 rom. cat. primindŭ ajutóre în banĭ suma de 542 fl. v. a.

Averea reuniunii: a), la 1887 în banĭ gata 442 fl. 24. cr. b), la 1888 în banĭ gata 578 fl. 06 cr. crescĕmêntu în 1888 135 fl. 82 cr. *Binefacerĭ:* La 1887 au dăruitŭ 2 rĕposațĭ din ajutórele lorŭ câte 3. fl. pe séma copiilorŭ săracĭ dela școla gr. or., din carĭ s'au cumpăratŭ cărțĭ de școlă băieților, carĭ s'au împărțitŭ cu ocasiunea pomului Crăciunului, arangiatŭ de „Reuniunea femeilorŭ române“ atuncĭ. La 1888 s'au cumpăratŭ hăinuțe în prețŭ de 10 fl., subscrișĭ pe lista „Reuniunii femeilorŭ române“, cu prilegiulŭ arangiării pomului de Crăciunŭ pe séma aceleiașĭ școle, în înțelesulŭ §-lui 10 din statute, carele prevede, că se potŭ întrebuința banĭ din fondulŭ de reservă „și spre scopurĭ de binefacere, carĭ arŭ mări interesulŭ față de reuniune“.

Taxa de inscriere e de 1. fl., ér la fiecare casŭ de mórte se încaseză câte 30 cr. competențe, prin unŭ portărelŭ, plătitŭ de reuniune, dér alesŭ de cassarŭ pe rĕspunderea acestuia. Din cei 30 cr. competență îi cresce fiecărui membru 25 cr., așa încâtŭ primulŭ ajutorŭ în banĭ e de 50 fl. 25 cr., alŭ 2-lea 50 fl. 50 cr. ș. m. d., până la 125 fl. Celŭ ce plătesce 300 casurĭ de mórte decursive (90 fl + 1 fl tacsă de incriere) e scutitŭ dela plătire și primesce 125 fl. Celorŭ reposațĭ le urmeză alțĭ membri noi (înscrișĭ cu câte 1 fl.), carĭ începŭ cu 50 fl. 25 cr.; ér celorŭ rĕmașĭ în viéță — în casŭ de mórte — li-se plătesce suma respectivă crescută, după numĕrulŭ morților. De față reuniunea a plătitŭ 29 morțĭ și astfelŭ ajutorulŭ dintru începutŭ de 50 fl 25 cr. a crescutŭ la suma de 57 fl 25.; acelorŭ membri, carĭ au intrată mai târḑiu, sĕu întră de aci înainte li-se socotesce 50 fl. 25 cr. și de atâtea orĭ crescĕmêntulŭ de 25 cr., de câte orĭ au plătitŭ competența vre-unui membru mortŭ, de câte 30 cr.

Atragŭ cu deosebire atențiunea dd. preoțĭ, învĕțătorĭ, proprietarĭ și a dd. advocațĭ, carĭ convinŭ mai adeseorĭ cu poporulŭ, precum și a tuturorŭ ómenilorŭ de bine, ca celŭ puținŭ în comune mai marĭ sĕ facă încercărĭ cu acele reuniunĭ.

Pe sate — unde populațiunea e mai săracă — s'ar pute înființa asemenea reuniunĭ după altŭ sistemŭ, cu ajutóre mai micĭ, bunăóră 20, 25, 30 fl., și competențe acomodate mai micĭ de 10, 15 sĕu 20 cr. In atarĭ comune, firesce, ar fi sĕ rĕmână fixe, sĕ nu crescă progresivŭ; de-órece, crescêndŭ ajutórele, se îngreuneză cassa.

Reuniunea nóstră trebuie sĕ aibă totdéuna 300—350 de membri, ca sĕ potă lucra cu folosŭ. Decă vomŭ înainta totŭ așa, în 4—5 anĭ vomŭ pute avea unŭ fondŭ de celŭ puținŭ 1000 fl. Dela fiecare casŭ de mórte primesce directorulŭ unŭ onorarŭ de 2 fl, cassarulŭ 2 fl., secretarulŭ 1 fl 50 cr., portarelulŭ — care adună banii dela membrii, de fiecare mortŭ 30 cr.—4 fl.

Mi-s'au cerutŭ mai multe statute spre orientare, și aflu cu mângăiare, că suntŭ pe cale a se mai înființa alte 2 reuniunĭ. Fiindŭ alŭ totului necunoscuțĭ în administrarea și incassarea migălósă a competențelorŭ de 30 cr., din carĭ se adună câte 700—900 fl. la anŭ, abia acum după 2 anĭ am'ĭ forma însu-mĭ praxa cuvenită. In câteva sĕptĕmânĭ fiindŭ și cărțile de administrare internă tipărite, voiu pute cu plăcere rĕspunde acelorŭ dd., carĭ dintru începutŭ, anulŭ trecutŭ și acum îmĭ cerŭ copii din tipăriturile cărțilorŭ de administrare.

Sub decursulŭ celorŭ 2 anĭ am comisŭ unele micĭ greșelĭ și numai praxa mĭ-a datŭ îndigetările recerute spre a'mĭ crea unŭ sistemŭ ușorŭ și bunŭ de administrare.

In sfîrșitŭ amintescŭ, că unulŭ dintre cei mai zeloșĭ membrii întemeiătorĭ ai reuniunii, directorulŭ *Albert Kis*, murindŭ, adunarea generală a alesŭ cu 76 de voturĭ contra 6 pe d-lŭ *advocatŭ Alexiu Olariu* de directorŭ alŭ sĕu. Urându-i viéță îndelungată, am firma speranță, că sub conducerea D-Sale reuniunea va înflori întocmai ca sub emeritatulŭ sĕu antecesorŭ. Prestigiulŭ numelui sĕu va aduce folóse vĕdite reuniunii și — nu mĕ îndoescŭ — că va aduce jertfa acésta cu plăcere, față cu o instituțiune atâtŭ de folositóre poporului nostru.

Secretarulŭ reuniunii:
Augustŭ A. Nicoară.

Din camerile române.

Senatulŭ. Ședința dela 17 Maiu.

D-lŭ *Th. Rosseti*, raportorŭ, dă cetire raportului și proiectului de lege, prin care se deschide unŭ creditŭ de 15,000,000 pentru continuarea fortificațiilorŭ.

Principele *Gr. Sturza* face unŭ lungŭ istoricŭ alŭ tendințelorŭ cuceritóre rusescĭ și austriace. Ḑice că Rusia și Austria nu urmărescŭ altceva, decâtŭ câștigarea unei influențe câtŭ se póte mai mare în peninsula Balcanică. D-sa reamintesce, că politica nóstră cea mai bună nu póte fi decâtŭ a ne declara neutri și a permite trecerea armatei rusescĭ prin Dobrogea, căcĭ altminterĭ Rusia ne va lua înapoi acéstă provinciă. Cu modulŭ acesta, țéra nóstră nu va fi teatrulŭ resbelului și trupele nóstre nu vorŭ fi băgate în campaniă dela începutŭ. De intrarea armatelorŭ austriace nu ne putemŭ teme, căcĭ este absolutŭ imposibilŭ din punctŭ de vedere strategicŭ ca aceste armate sĕ pĕtrundă la noi fără a fi seriosŭ expuse unei nimicirĭ totale. Găsesce, că ideia fortificărĭ Galațiĭorŭ este o ideiă nenorocită. După d-sa singurulŭ punctŭ strategicŭ, care ar întruni tóte condițiunile favorabile unui locŭ de concentrare ar fi Focșanii. — Acusă pe d. I. Brătianu, că a începutŭ fortificația

Bucurescilorŭ fără a consulta camerile şi că s'a condusŭ numai de sfaturile generalului Brialmont, făcêndŭ lucrurile în ascunsŭ.— Bucurescii ca punctŭ fortificatŭ este unŭ punctŭ fatalŭ, nenorocitŭ pentru noi. D-sa se pronunță pentru înlocuirea celorŭ 8 forturĭ dela Bucurescĭ prin simple baterii. Propune ca cele 15,000,000 sĕ fiă întrebuințate la gătirea câmpurilorŭ retranşate dela Focşanĭ, căcĭ numai astfelŭ, dice d-sa, ne vomŭ împlini datoria de adevĕrațĭ Românĭ.

D-lŭ *P. Grădişteanu* declară dela începutŭ, că nu va întreține pe on. Senatŭ asupra părții strategice a acestei chestii, deórece nu e tocmai competentŭ în afacerĭ militărescĭ şi dice că d-sa, consecinte celorŭ ce a susținutŭ pe când făcea parte din oposițiunea-unită, este şi acuma contra fortificațiilorŭ, căcĭ nu vrea sĕ-şĭ calce promisiunile date alegĕtorilorŭ.

Argumentulŭ de căpetenie, care motivéză fortificațiunile, este ca sĕ fimŭ preparațĭ contra năvălirilorŭ neaşteptate, dér atuncĭ, dice d-sa, ar trebuĭ sĕ fimŭ întărițĭ tóte direcțiunile, ér nu numai într'unŭ singurŭ punctŭ.

In fine termină cuvêntarea sa, esprimândŭ dorința ca sĕ sedea mai bine armatei o desvoltare câtŭ de mare, decât sĕ se continue fortificațiunile.

D-lŭ generalŭ *Florescu*, preşedintele senatului, dice, că cestia fortificațiunilorŭ fiindŭ fórte importantă, ea trebue sĕ fiă discutată cu multă atenţiune. Am totŭ dreptul de a vorbi în acéstă cestiă, căcĭ mandanții mei nu mi-au dat vot imperativŭ, ci au avutŭ totdeuna încredere în mine, adaogă d. generalŭ. Trateză pe largŭ cestiunea fortificațiunilorŭ, arătândŭ cum din cele mai vechĭ timpuzĭ s'a născutŭ idea fortificațiunilorŭ cum acéstă ideiă a fostŭ susținută de o mulțime de somitățĭ militare. Aduce elogii generalului Brialmont pentru memoriulŭ sĕu şi protesteză contra acelora carĭ bănuescŭ, că ilustrulŭ generalŭ belgianŭ ar fi avutŭ în vedere în proiectulŭ sĕu de fortificații vre-o putere óre-care străină.

Se ridică contra teoriei d-lui Grădişteanu, care este satisfăcutŭ numai cu armate bune şi spune, că aceste armate n'ar fi de nicĭ unŭ folosŭ decă ele nu arŭ ave unŭ locŭ unde în timpurĭ de restrişte sĕ se retragă şi sĕ se reformeze.

Combate şi pe principele Gr. Sturdza, care doresce ca numai Focşanii sĕ fiă întărițĭ şi probéză până la evidentă, că Bucurescii, care este inima țĕrei, e celŭ mai nemeritŭ punctŭ de întăritŭ.

Bucurescii fortificațĭ împreună cu Focşaniii érăşĭ fortificațĭ şi cu apĕrările nóstre naturale din spre munțĭ, formézǎ unŭ escelentŭ quadrilater de apĕrare. Ar dori chiar ca şi Câmpina şi podulŭ de peste Oltŭ sĕ fiă întărite. — Apoi d-sa termină spunêndŭ, că va vota acestŭ creditŭ fiind convinsŭ de necesitatea şi însemnătatea fortificațiunilorŭ (Aplause).

D-lŭ generalŭ *G. Manu*, ministru de resboiu, mulțămesce onor. Senatŭ pentru minuțiositatea cu care a studiatŭ acestŭ proiectŭ. D-sa rĕspunde d-lui P. Grădisteanŭ, care a acusatŭ pe fosta oposițiune-unită, că 'şĭ-a călcatŭ angajamentele, dicêndŭ, că nicĭerĭ şi nicĭ-odată nu s'a combătutŭ de cineva din fosta oposiție-unită proiectulŭ de apĕrare a Romăniei, ci s'a combătŭ modulŭ cum s'au începutŭ aceste lucrărĭ: fără studii şi fără o consultațiune prealabilă a parlamentului, dér adĭ cândŭ comitetulŭ consultativŭ alŭ armatei române, după îndelungate studii, se pronunță pentru fortificații, a credutŭ de cuviință a continua lucrările de întărire ale țĕrei. D-sa sfîrşesce, avêndŭ speranța, că Senatulŭ care erĭ a votatŭ legea pensiunilorŭ, va vota şi creditulŭ acesta pentru fortificații, împlinindŭ astfelŭ o întrégă operă de reformă a armatei. (Aplause).

Legea a fostŭ votată.

Dela Esposiția din Parisŭ.

O telegramă din Parisŭ comunică:

Principele Bibescu, comisarŭ generalŭ română la Esposiţiă, a datŭ în cârciuma românéscă unŭ prândŭ, la care asistau d-nii Meline, Tirard, Yves Guyot, Rouvier, Thevenet, Fallières, Faye, generalŭ Billot, Jules Simon, Lockroy, Meissonier Berger, Alexandru Ciurcu, Camille Doucet, Grant, colonelŭ Dally, Lecoeur, şi dr. Iscovescu.

Principele Bibescu a rostitŭ unŭ discursŭ în care a disŭ în substanță: „Ca Română, vĕ exprimŭ profunda nóstră gratitudine. Poporulŭ română a voitŭ sĕ accepte invitația Franciei; elŭ a înțelesŭ, că trebue sĕ ia parte la lupta pacînică a inteligenței — în care nu se scie ce sĕ se admire mai multŭ: locuința minunată pregătită de Francia óspețilorŭ sĕi, sĕu produsele datorite muncei şi geniului națiunilorŭ. Sunt, d-lorŭ, mândru de a fi aci stegarulŭ țĕrii mele, mândru de a fi trecutŭ cu dênsa peste tóte piedecile, mândru de a fi încă o modestă trăsură de unire între patria română şi patria francesă.

In urmă principele a ridicatŭ unŭ toastŭ în onórea d-lui Carnot, şi altulŭ în care s'a esprimatŭ astfelŭ: „Beu în sĕnĕtatea Franciei, care de când cu nenorocirile sale nemeritate, nu înceteză de a se mări în sênulŭ păcii ce o asigură de trei anĭ în lumea civilisată. (Lungĭ aplause.)

Ca rĕspunsŭ, d. Tirard mulțumesce comisarului generalŭ română pentru cuvintele sale binevoitóre face elogiu principelui dicêndu-i: „scumpulŭ nostru compatriotŭ cu tóte că e Română."

Preşedintele consiliului ridică în urmă unŭ toastŭ pentru prosperitatea României, sora Franciei, care realiseză tóte progresele sciinţei moderne fără a pierde nimicŭ din caracterulŭ sĕu orientalŭ, a cărui Esposiţiă e unŭ specimenŭ atâtŭ de interesantŭ. (Aplause.)

Musica lăutarilorŭ a cântatŭ în timpulŭ banchetului.

Starea semĕnăturilorŭ.

Raportele oficióse sosite la ministerulŭ de agricultură din 21—27 Maiu asupra semĕnăturilorŭ din Ungaria şi Ardélŭ suntŭ următórele:

Grâulŭ de tómnă în stânga Dunării mulțămitorŭ; celŭ de primăveră se desvóltă bine. In comitatulŭ Pojunŭ se arată tăciune. In drépta Dunării frumosŭ. Intre Dunăre şi Tisa s'a îndreptatŭ multŭ. D'a stânga Tisei secetă mare, ceea-ce a stricatŭ. Intre Tisa şi Murĕşŭ îndestulitorŭ. In Transilvania slăbuțŭ.

Sĕcară. D'a stânga Dunărei, în flóre; d'a drépta în genere bună; între Dunăre şi Tisa, fórte bună. In drépta Tisei mai multŭ slăbuță, icĭ-colo desvoltată fórte frumósă. D'a stânga Tisei cea mai mare parte în flóre, de asemenea între Tisa şi Murĕşŭ. In comitatele Transilvaniei de mijlocŭ.

Orzŭ. D'a stânga Dunării se desvóltă încetŭ; d'a drepta de mijlocŭ; între Dunăre şi Tisa cu multŭ mai bunŭ; d'a stânga Tisei slăbuțŭ, d'a drépta frumosŭ. Intre Tisa şi Murĕşŭ bunŭ. In Transilvania a stricatŭ seceta tare.

Ovĕsŭ. D'a stânga Dunării rĕmasŭ îndĕrĕtŭ din causa secetei, totuşĭ, pe unde au fostŭ ploi, frumosŭ. D'a drépta Dunării frumosŭ; între Dunăre şi Tisa cea mai mare parte fórte frumosŭ. D'a drépta Tisei favorabilŭ, d'a stânga bunişorŭ. Intre Tisa şi Murĕşŭ are spicŭ frumosŭ. In Transilvania mulțămitorŭ.

Rapiță. D'a stânga Dunărei numai abia prinde păstaiă, d'a drépta şi mai slabŭ. Intre Dunăre şi Tisa promite recóltă slabă, asemenea d'a drépta şi d'a stânga Tisei. Intre Tisa şi Mureşŭ, pe unele locurĭ suntŭ prospecte de-o recóltă mai bună. In Transilvania indestulitóre.

Cucuruzŭ. D'a stânga Dunării şi d'a drepta Tisei se mai sĕmĕnă, celŭ rĕsăritŭ este bunişorŭ; d'a drépta Dunărei se desvóltă bine. Intre Dunăre şi Tisa, anume în comitatulŭ Bekes, celŭ semĕnatŭ de vreme, fórte frumosŭ. In Transilvania, mai multŭ bunŭ, din locŭ în locŭ însĕ slăbuțŭ.

Păstăióasele se desvóltă în genere mulțămitorŭ, deşi d'a drépta Tisei s'au cam întârdiatŭ pentru secetă. D'a stânga Tisei bobulŭ este cu deosebire frumosŭ. In comitatulŭ Torontalŭ grădinile au suferitŭ de ghiață.

Cartofii se desvóltă bine; pe unele locurĭ se aşadă acum. Cânepa şi inulŭ se desvóltă bine. Intr'unele ținuturĭ din comitatele Bihorului şi Sătmarului a făcutŭ ghiața pagube.

Tăbaculŭ se semĕnă acum seceta l'a cam întârdiatŭ.

Viile se desvóltă mulțămitorŭ în tóte ținuturile, unde nu este filoxeră.

Pómele suntŭ tare stricate de omide; cu tóte astea, în multe locurĭ, se promite culesŭ bunŭ. Intre Tisa şi Mureşŭ cireşele suntŭ cópte deja

Calamități elementare. D'a stânga Dunării şi d'a drépta Tisei, cum şi între Tisa şi Mureşŭ, a bătutŭ în multe locurĭ ghiața, care a stricatŭ mai alesŭ cânepa, viile şi păstăióasele. Cărăbuşĭ de Maiu şi omide se arată cu grămada.

DIVERSE.

Industria metasei în Grecia. Producțiunea gogoşilorŭ de mĕtase próspete, care în 1885 se urca la 1.200.000—1.400,000 kilog., a cădutŭ dela 1870 până la 1880 la 500,000 kilogr. maximumŭ. Dela 1884, cifra acésta a cădutŭ jumĕtate, şi producțiunea, care s'a concentratŭ în sudulŭ Peloponesului (Mesenia şi Laconia) mai că nu trece peste 200,000 kilog. de gogoşĭ, adecă o producțiune de mătase de 18.000 kilog., din care 10.000 kilog. aprópe suntŭ exportate. Se crede, că scăderea producțiunei a provenitŭ din pricina bólei vermilorŭ de mătase şi din pricina scăderei prețului gogoşilorŭ. Mai tóte gogoşile şi mătasurile din Grecia suntŭ expedate la Marsilia.

Cea mai mare corabiă. Dumineca, a Ciotatŭ, s'a datŭ pe apă *Australianulŭ*, cea mai mare corabiă din lume, lucrată în atelierele Companiei Mesageriilorŭ maritime. Dece mii de spectatorĭ, printre carĭ se aflau şi prefectulŭ maritimŭ din Toulon, au aclamatŭ prima intrare în apă a uriaşului. Pachebotulŭ acesta, lungŭ de o sută cincĭ-decĭ şi doi metri, este primulŭ tipŭ alŭ seriei streamĕrilorŭ poştale de vitesă (iuțélă) mare pentru Australia. Constituțiunea diferă de celelalte modele precedente: maşina desvóltă o putere de şese mii şese sute cai, producêndŭ o iuțélă de opt-spre dece nodurĭ. Cincĭ sute lămpĭ electrice, sonerii şi telefonŭ, complecteză superba'i instalațiune. Portă pe cóstă'i o luntre cu vaporŭ, cu fundulŭ de oțelŭ. Armamentulŭ complectŭ va costa şese milióne.

Dumas despre amorŭ. D-lŭ Alesandru Dumas în prefața ce-a scrisŭ la cartea d-lui Guillemot întitulată „Letres d'un amaut" şi care a apărutŭ de curêndŭ la Parisŭ, vorbindŭ despre amorŭ, dice: Idealulŭ depinde totdéuna de formă şi putere. Şi acésta este slăbiciunea dragostei omenescĭ. Credemŭ, că amorulŭ nostru va ține pe veciă, ca iubirea D-deirii, şi cu tóte acestea în mare parte amorulŭ nostru este legatŭ de formă şi colóre. Greşela celorŭ amoresațĭ, — şi acéstă greşélă aduce după sine în totdéuna aceleaşĭ urmărĭ — este, că ființei pe care o iubescŭ îi atribue totdéuna calitățĭ sufletescĭ superióre, pe care nu le are. Tóte aceste calitățĭ frumóse, abstracție făcêndŭ de casulŭ între căsĕtorițĭ, unde interese mai înalte jócă rolŭ, disparŭ cu timpulŭ. De câte orĭ nu vedemŭ, că dispare şi celŭ mai înfocatŭ amorŭ şi cum dragostea, ce odată a fostŭ dintre cele mai sincere, se transformă d'odată în indiferentismŭ orĭ milă. Cu alte cuvinte, amorulŭ este ceva curatŭ materialŭ, acesta este adevĕrulŭ adevĕrurilorŭ. Amorulŭ născêndu-se din bogăția globulelorŭ în sânge şi a desvoltării muschilorŭ, urmézǎ şi este legatŭ de sórta acestora: se nasce şi móre d'odată cu ele... Se înțelege, că ómenii, carĭ nu iubescŭ, nu se sinucidŭ d'acéea, dér sigurŭ că toțĭ acei carĭ s'au sinucisŭ, n'au mai iubitŭ pe nimenĭ".

Necrologŭ.

Dobra I. Micu ca soţiă; *Iosifŭ* şi *Moise* ca fii, cu consórtele *Maria* născ. *Tipeiu* şi *Maria* născ. *Zorca*; *Ana* căs. *Urdea*, *Maria* căs. *Urdea*, *Susana*, căs. *Paşcu* şi *Reveica* căs. *Puşcarŭ* ca fiice; *Iacobŭ Zorca* şi *Bratu Tipeiu* ca cuscri; vĕd. *Maria Bogdanŭ* ca soră; precum şi numeroşĭ nepoțĭ, nepóte şi strănepoțĭ cu inima frântă de durere anunță cumcă multŭ iubitulŭ lorŭ soțŭ, tată, socru, frate, cuscru şi moşŭ **Ioanŭ Micu**, preotŭ gr. or. în Poiana-Mĕrului, directorŭ şcolarŭ alŭ şcólei confesionale, preşedintele comitetului parochialŭ şi membru alŭ scaunului protopresbiteralŭ brânénŭ, după o lungă suferință şi după primirea sf. taine îşĭ dete nobilulŭ sĕu sufletŭ în mânile Creatorului adĭ la 4 ore a. m. în etate de 71 de anĭ, trăindŭ cu consórta sa o viĕță fericită de 58 de anĭ. Osĕmintele repausatului se vorŭ aşeda la loculŭ de eternă odihnă în cimiterulŭ dela biserica Sf. Ioanŭ Botezătorulŭ din locŭ, Lunĭ în 22 Maiu (3 Iunie) la 2 ore p. m.

Poiana-Mĕrului, în 20 Maiu 1889.

Fiă-i țĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată.

„ALBINA" institutŭ de creditŭ şi de economii.
Filiala Braşovŭ.

Conspectulu operaţiunilorŭ de cassă în luna Maiu 1889.

Intrate:

Numerar cu 30 Aprilie 1889	fl. 16,681.16
Depunerĭ spre fructificare .	89,568.79
Cambii rĕscumpĕrate. . .	109,499.48
Conturĭ curente	62,737.41
Imprumuturĭ pe producte .	4,557.23
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ	22,316.—
Monetă	4,514.62
Interese şi provisiunĭ . .	5,210.50
Comisiunĭ.	—.—
Diverse	59,681.86
	fl. 374.767.05

Eşite:

Depunerĭ spre fructificare	fl. 92,049.16
Cambii escomptate . . .	134.430.04
Conturĭ curente.	27,605.78
Imprumuturĭ pe producte .	10,011.61
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ	26,639.—
Monetă	3769.62
Interese şi provisiunĭ . .	1430.31
Comisiunĭ.	1,492.—
Diverse	69,301.68
Spese şi salare.	742.60
Numerarŭ cu 31 Maiu 1889	7,295.25
	fl. 374,767.05

V. Bologa, m. p. dirigentŭ. **N. P. Petrescu** m. p. adjunctŭ.

V. Gămulea, m. p. comptabilŭ.

Cursulŭ pieței Braşovŭ
din 3 Iunie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.36	Vênd.	9.39
Argintŭ românescŭ -	„	9.41	„	9.44
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.42	„	9.45
Lire turcescĭ - - -	„	10.58	„	10.62
Imperialĭ - - - -	„	9.58	„	9.62
Galbinĭ .	„	5.50	„	5.58
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.59	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	126.	„	127.
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena
din 1 Iunie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	101.75
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	96.70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	142 40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	100.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	113.50
Bonurĭ rurale ungare - - - - - -	105.10
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	105.10
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ - - -	105.10
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	105.10
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	105.10
Bonurĭ croato-slavone - - - - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - -	99.80
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	141.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - -	128.—
Renta de hârtiă austriacă - - - - -	85.45
Renta de argintŭ austriacă - - - -	85.—
Renta de aurŭ austriacă - - - - - -	109.40
Losurĭ din 1860 - - - - - - -	909.—
Acțiunile băncei austro-ungare - -	314.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	106.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	304.50
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - - -	5.62
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - -	9.43
Mărcĭ 100 imp. germane - - - -	58.65
Londra 10 Livressterlinge - - - -	118.65

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Nr. 5185— 1889.

PUBLICAŢIUNE.

Spre scopulŭ predărei lucrăriloră construirei unui canalŭ s bteranŭ pentru scurgerea apei în strada aurariloră, dela marginea de josu a casei proviantului până la marginea de susŭ a realităţei Nr. 518*b* în strada Căldărariloră, mai departe spre scopulŭ construirei unui asemenea canalŭ, începêndŭ dela reservoirulŭ de nomolŭ din parculŭ dinaintea stradei Căldărariloră până la îmbucătura canalului de scurgere în canalulŭ deschisŭ din susŭ de cimitirulŭ rom. cat. în Blumena, se va ţinea *Joi in 13 Iunie a. c. după prândŭ la 3 ore* o pertractare scripturistică de oferte.

Se învită decĭ antreprenorii, ca sĕ 'şĭ aşternă până în 13 Iunie a. c. înainte de prândŭ 12 óre, economului orăşenescŭ Ernst Hintz referitórele oferte sigilate, carĭ pe lângă conţinerea unui timbru de 50 cr. şi a dechiaraţiunei cumcă oferentului 'i suntŭ cunoscute condiţiunile de oferte şi acele contractuale şi că se supunŭ lorŭ fără vr'o condiţiune, au de a conţinea unŭ vadiu de 100 fl. v. a.

Totdeodată se aduce spre sciinţă, cumcă planulŭ şi preliminarulŭ de spese precum şi c ndiţiunile de oferte şi acele contractuale se potŭ examina până în diua pertractărei de oferte la oficiolatulŭ orăşenescŭ economicŭ şi că construirea canalului pentru scurgere are sĕ se efectueze seu în betonŭ seu în sulinare de lutŭ arsŭ.

Braşovŭ, în 26 Maiu 1889.

43,3—3 **Magistratulŭ orăşenescŭ.**

86,1

„ALBINA",

Institutŭ de creditŭ şi de economii

FILIALA BRAŞOVŬ

primeşte depunerĭ spre fructificare cu Netto 5% fără nicĭ o subtragere de dare, de asemenea şi depunerĭ resplătibile „à vista" cu 3½%, şi recomandă pentru plasarea de capitale

Scrisurĭ fonciare „Albina" de 5%

carĭ oferă cea mai bună siguritate şi carĭ sĕ potŭ căpăta la institutŭ după cursulŭ de ḑi.

Informaţiunĭ mai de apróре se potŭ lua ḑilnicŭ în biroulŭ institutului, piaţă No. 90, dela 8—2 óre d. a.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI"

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
Pe şése lunĭ . . . . 6 fl. —
Pe unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ . . . . 10 fr.
Pe şése lunĭ . . . . 20 fr.
Pe unŭ anŭ . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Dumineсă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ . . . . 2 fl. —
Pe şése lunĭ . . . . 1 fl. —
Pe trei lunĭ . . . . 50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ . . . . 8 francĭ.
Pe şése lunĭ . . . . 4 francĭ.
Pe trei lunĭ . . . . 2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiescă a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Mersulŭ trenuriloră

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenu accelerată	Trenu omnibus	Trenu mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezo-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rev		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădeşel			4.58	6.38
Cluşiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriş	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuşu	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blaşiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copşa mică	4.09			2.19
Mediaşŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighişora	5.45			3.59
Haşfaleu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Agostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Braşovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timişŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenu accelerată	Trenu mixt	Trenu omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timişŭ			1.45	
Braşovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apaţa	5.37		8.14	
Agostonfalva	6.07		8.36	
Homorodu	6.55		9.12	
Haşfaleu	8.36		10.24	
Sighişora	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaşŭ	10.37		11.47	
Copşa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaşiu	12.16		12.53	
Crăciunelu	12.33		1.05	
Teiuşu	1.51		1.47	
Aiudu	2.18		2.08	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uiora	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirişu	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluşiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădăşelu	6.58			8.36
Gîlrbău	7.14			9.02
Aghireşŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rev	9.53	7.51		2.—
Mezo-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.56	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenu omnibus	Trenu de pers.	Trenu de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovaţŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulişu	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Berzava		6.28	7.55
Soborşinŭ		7.25	8.42
Zamu		8.01	9.12
Gurasada		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăştia		11.09	11.37
Şibotŭ		11.39	12.—
Vinţulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiuşu	9.54	1.16	1.26

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenu mixt
Teiuşu	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinţulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicica	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborşinŭ	5.30	8.46	
Bérzava	6.27	9.33	
Conopu	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulişu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaţ	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşeni

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Haţegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniţa	11.50	6.40
Petroşeni	12.30	7.12

Petroşeni-Simeria (Piski)

Petroşeni	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradu	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Nemeth-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timişóra	9.12	9.02

Timişóra—Aradŭ

Timişora	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Nemeth-Ságh	8.36	7.23
Aradulu nou	9.11	8.01
Aradu	9.27	8.17

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişora	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	5.3[illegible]
Sighişóră	9.16

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşu-Ludoşu	4.40
Ţagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistriţa	——

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	——
Ţagŭ-Budatelecŭ	9.41
Mureşu-Ludoşu	1.11

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemneză órele de nópte.

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică	2.29	4.35
Seica mare	3.02	5.06
Lomneşŭ	3.46	5.45
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lomneşu	9.45	10.50
Şeica mare	10.20	11.20
Copşa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Oşorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oşorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Miraşteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulu	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.51	2.02	12.06
Cheţa	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Pisk

niedóra	9.36
erna	9.50
Simeria	11.50

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovu.